

FİKİRPEREST

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

Bir Ömrün
Bir Hikaye

Hüseyin Kentmen

Ey Türk Gençliği,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr-u-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

Atatürk

FİKİRPEREST

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperest Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Cengiz YOZBATIRAN
Çilem KILIÇ
Dinçel LAÇİN
Ebrar GÜLTEKİN
Engin MUTLU
Mehmet Akif YARDIM
Meryem ÇAYCI
Osman UZUNMEHMETOĞLU
Özgür AKTAŞ
Perihan AKTAN
Pınar AKGÜL
Sevgi YÜKSEL
Zafer ERBAŞLAR
Zafer PARLAK

Editörlerimiz

Nazım Can GÜLDAL
Özgür AKTAŞ

Kapak İllustrasyon

Fatma Kaşıkçıoğlu

Tasarım

Bariş Yüksel

Düzenleme

Bariş Yüksel
Mehmet Akif YARDIM

SİZ DE YAZMAK İSTER MİSİNİZ?

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperest Dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

8.sayı

Nisan /2020

fikirperestdergi.com

▶ Fikirperest Dergi

📷 @fikirperestdergi

fikirperestdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 @gelecegimizkitapta

KIYAMET YILI 2020

'Anne Avustralya' da neden yangın çıktı? Peki neden hemen söndürülmedi de o kadar hayvan öldü? Avustralya' da 110 itfaiye yok muydu anne?'. Bu sorular, bu yılın 1 Ocak'ından itibaren gelen ve yalnızca bir tek olumsuz olayla ilgiliydi. Oysa biz kıyamet gibi bir yıla başlamıştık.

Zaten yaşadığımız yüzyılın sıradan olayı sayılabilecek ülke savaşları, yılın başından itibaren yeni haberlerle yansıdı ekranlarımıza. Çocuk dağarcığında yer almayacak olsa da İran ve ABD arasında sıkıntılı günler yaşandı. Yanı başımızda gerçekleştiği için bu olumsuz gelişmeler, seyirci kalmamıza imkan bırakmadı. Ve biz de sonraki günlerde başka bir ülkenin iç işlerine müdahale etmek zorunda bırakılacak ve yalnızca sayı olarak anılan evlatlarımızı maalesef o topraklarda bırakacaktık.

Yılbaşının bir hafta ertesinde, bir yolcu uçağı düştüğünü haber aldık. Yine giden canlar ve dilimizde kalan sayıları vardı, o kadar. Sonra bu düşüşün, bir ülkenin diğerinin uçağını yanlışlıkla vurduğunu

itiraf etmesine kadar gidecekti. Olan yine insan canına olacaktı. Ama bu da henüz 2020'nin lanet bir şekilde geldiğinin ispatı değildi bizim için.

Takvimler 11

Ocak'ı gösterdiğinde İstanbul' da rasathane rakamlarına göre 4.7 şiddetinde bir deprem yaşandı. Belki insanlık için düşük olan bu şiddet, evleri, okulları ve diğer konutları dayanıksız olan İstanbul halkını korkutmaya yetmişti. Üstelik bu depremin bir derece büyüğü daha eylül ayında yaşanıp, büyük bir korku da yaratmıştı. Bir süre evlerine giremeyen halk, acilen deprem çantası

hazırlamaya girişmiş, depremin üzerinden kısa bir süre geçtikten sonra ise, günlük rutinelere ve sanki hiç felaket olmayacakmış gibi yaşamlarına devam etmeye başlamışlardı yine. Ve daha da kötüsü bu deprem son da olmayacaktı. Türkiye'nin dört bir yanında irili ufaklı sarsıntılarının ardından bir gün Elazığ'daki 6.8'lik depremle sarsıldık hepimiz.

Üstelik mevsimlerden kıştı, her ocak ayı olduğu gibi. El birliğiyle yardım toptasak da deprem mağdurlarına, insanın kendi evi gibi olamazdı kış ortası kaldıkları çadırlar. Sarsıntı öldürmese hipotermi dertleri olmuştu. Yine ihmalin, unutulmuşluğun, bekletilmişliğin sonucunu can kayıplarıyla yaşayacaktık. Tam depremin acı bilançosunu ve korkuyu sindirmeye çalışırken, bu sefer Van'dan buz gibi bir haber geldi. Çığ düşmüştü. Üstelik çığ altında kalanlardan çok, onları kurtarmaya giden ekibin yeniden çığ altında kalması çok etmişti beyinleri. Erişimi uzun süredir ülkemizde yasak olan Wikipedia'nın açılış kararı, olumlu hava estirmiş olsa da kıyamet yılı tam gaz devam edi-

yordu senaryosunu çizmeye. Belki de en ses getireni ve tüm dünyayı çalkalayan ve Wikipedia'da en çok aranan olaya Çin'de ortaya çıkan Corona adlı virüsün önce Çinli, sonra da neredeyse tüm dünya vatandaşlarına saldırmaması olmuştur.

Bugün günlerden Mart ortası ama hala virüs, lavların yanardağdan akışı gibi akmakta meridyen meridyen. En çok bebek ve yaşlıları vursa da, öldürme oranı eski salgınlardan düşük olsa da yayılma oranı ve alanı hiç de hafife alınacak boyutta değil. Belki biyolojik savaş belki de bilindik bir virüsün mutanlığı, bilmiyoruz. Ama şu an tüm dünyayı etkileyen, hem maddi hem insani boyutta sarsan, en büyük derdimiz bu oldu. Birçok ülke sokağa çıkmıyor şimdi. Bir kısmı karantinada. Ekonomiler çökük, insan kaybı artmakta. Ülkemizde mi?

Kimi kolonya, maske dezenfektan satışını arttırdı, kimi kendini eve hapsetti, kimileri market yağmaladı, kimi seyahatlerini iptal etti, kimi de 'bize bir şey olmaz' klişesinin ardına saklanmaya çalıştı. Belki bunların tümü doğru, belki de yapacak hiçbir şey yok, bilmiyoruz. Bence en yapılması gereken aslında, günlük temizlik. Biz yirmi birinci yüzyılda temiz olmamız gerektiğini öğrendik bu salgın yüzünden. Sabun kullanmanın, suya dokunmanın önemini. Kolonya kullanmanın, toplu taşımada temizliğin önemini de. Bundan sonraki adım belki de yerlere tükürmemek, çevreyi temiz tutmak, doğayı korumak olur kim bilir. İnsanoğlu bundan sonra küresel ısınmayı bile durdurur belki de bu salgının yüklediği bilinç sayesinde. Sırada çamur yağmuru ve çekirge istilasını gösteriyor haber bültenleri. Bunlar da hep bilinçsizlik eseri değil mi?

Bize getirisi götürüsü ne olursa olsun sonuç olarak yediden yetmişe tek ortak his birikti hepimizde. O da korku. Ve eminim yine herkes için ortak bir duygu da 2020 yılına yönelik. İyi başlamadı, iyi gitmiyor. Sanki Mayalara göre 2012 zannedilen kıyamet yılının 2020 oluyor. Dileğimiz, artık bize daha iyi günler yaşatması. Ve çocuklardan gelen soruların daha güzel konulardan olması.

KAHVE SOHBETİ:

Acı Dediğin Bir Hayalet

İçimden bir kahve söylemek geldi sana sevgili okurum. Aramızda kalsın türk kahvesini çok severim her ne kadar elimle yapıp sana ikram edemesemde sen bu yazıyı okurken bir kahve yap kendine şöyle karşılıklı yudumlayalım. Evet hazırsan başlayalım.

Biraz dertleşmek istedim seninle... Malum kahve olmadan içinde olanı dışına dökemiyor insan.

Ne acılar yaşıyoruz şu hayatta hiç düşündün mü? Ruhun acısı ağzınızdaki pul biber acısından daha fazla yakıyor canını ne tuhaf... Acı nasıl bir şeydi? Görmediğin ama iliklerine kadar hissettiğin, ruhunda sürekli olan, seni bırakıp asla gitmeyen, bir türlü unutamadığın sadece yerini bildiğin ve kalbinin odacıklarında sürekli gezinen bir hayalet gibi...

Peki ya sen, neler yaşadın kim bilir? Pişmanlıkların, hayal kırıklıkların, kayıpların, üzüntülerin, başarısızlıkların hepsi hayaletin elinde oynadığı yumak oldu bulamadın hiçbir zaman ipin ucunu çözemedin düğümü. En sonunda da dedin ki gülmedi kader. İcini çektin ama kahven soğudu al bir yudum daha devam edelim.

Her ne yaşadıysan içinde acı diye tanımladığın onunla baş etmenin bir yolu var. Tüm mesele onu dönüştürmek...

Uzman Psikolog Hilal Bebek diyor ki: Geçmiş değişmez olan oldu çocukluğunuz aynı, yediğiniz kazıklar aynı, kayıplarınız aynı evet geçmiş değişmez. Ama geçmiş anılar değişebilir, bellek anı dediğimiz şey aslında donuk video kayıtları gibi değil. Geçmiş her hatırlamaya çalıştığımızda, şimdi burada bugün yeniden inşa ediyorsunuz, şeklini değiştiriyorsunuz bu yüzden acılarınızı farklı bir şekle dönüştürmeniz mümkün.

Diyelim ki evinize bir hırsız girdi her şeyinizi çaldı yağmaladı evsiz barksız kaldınız bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmaz, bazı taşlar yerin-

den oynamıştır. Ve bu olaydan sonra insanlar genelde ikiye ayrılır: Kimileri hırsıza ve hırsızlığa takılırlar nefretle kinle, kimileri de kendini onarmaya iyileşmeye adarlar. Nefrete takılanlar, düşmanla uğraşanların kendini onarması mümkün değildir. Nefretin olduğu iklimde onarım olmaz. Nefret, kin bizim hırsızla acıyla olan göbek bağımızdır. Soygun olmuştur ama ruhumuzun soygunu devam ediyordur. Ancak biz nefretin hatırlatıcı ve yapıştırıcı etkisinden sıyrılabilirsek o zaman yeni bir hayat kurgulayabiliriz. Onardıkça kendimizi tamir ettikçe, düzeldikçe, hırsızın çalışları azalır içimizde. Ve soygun rızka dönüştüğünde onun çaldıkları kazandıklarımızın yanında küçük kalır.

Psikolog Zeynep Şeker diyor ki:

Bir deprem olduğunu düşünün. Eğer o deprem hafif bir deprem ise, bina sarsılır belki çatlaklar olur. Kolonları yeniden inşa edersiniz sıvarsız tekrar duvarları ve o evin içinde tekrar yaşamaya devam edersiniz. Ancak şiddetli bir deprem olduğunda, o bina çöker altında kalabilirsiniz. O molozların altında kaldığınızda, dünya başınıza yıkılmış olur. Ama aynı zamanda şunu da size sunar yeni bir bina inşa etme şansı.... Molozları kenara çekme cesareti gösterdiğinizde, kendiniz yeni bir bina inşa edebilirsiniz. Kendinize yaptığınız bu evde kaç oda, kaç salon olacağına, kaç katlı olacağına, o evin kaç kişilik olacağına siz karar verirsiniz. Dönüştürmekle ilgili iki örneği seninle paylaştım. Şimdi sıra sende. İçindeki hayaleti, sevimli Casper'a dönüştürme cesaretini sadece sen gösterebilirsin. Kim bilir belki ağzımızdan hiç düşmeyen bir şarkı, sinemada bir film, belki de bir roman.. yaşadığın tüm acılar. Bütün mesele onunla ne yapacağınla ilgili.... Benim kahvem bitti sevgili okurum. Gelecek ay kahve sohbetinde görüşmek dileğiyle....

ZAMAN “BENİM”

Ey Zaman, sana diyorum yine geçip gidiyorsun ömrümden.

Zaman da der ki; “*İnsan evladı bu dünyadan geçip gitmeyen ne var ki.*” (Bu zamanda baya bilgiç çıktı.)

Evet hayatımızda her şey geçip giderken bir gün bizde geçip gideceğiz bu dünyadan. Hayallerimizle, pişmanlıklarımızla, keşkelerimizle ve iyi kilerimizle. İşte doğumla ölüm arasına bize verilen zamanı yaşayıp gideceğiz. Meselede tamda burada başlıyor, şu ‘zaman’ kelimesinde, her şey orada gizli bence. Zaman ne ki sadece akıp giden sayılar mı, geceler mi, gündüzler mi. Ya da zaman; durmasına engel olamadığımız, içinde bizden birçok şey barındıran ve barındıracak olan anlar mı?

Ne bu zaman, anlamı ne ki?

Yaşımızdaki, takvimdeki bu sayılar mı karşımıza zaman olarak çıkıyor? 10 yaş- 30 yaş ya da saat 9:10 -20.30 değişen bu rakamlar bizim hayatımızda neyi ifade ediyor dersiniz bana bir şey ifade etmiyor ben hep hayallerimi gerçekleştirecek yaşıyım, hayatta kazandığım gönüller kadar geçiyor dakikalarım. Çünkü var olmaktan ziyade yaşadım diyebilmektir zaman. Zaman ‘benim’. Yani kısaca zaman, ben ne yapıyorsam odur. Ne sayılar, ne duvardaki saat, ne de masadaki saat değil, yaptıklarımız ve yapacaklarımızla, ömrümüze neler sığdırdığımızla ölçülmeli. O yüzden siz ne yapıyorsanız kendiniz için yapın. Kendiniz için derken yaptığınız şeyler diğerleri içinde olsun. Çünkü bu dünyada hepimiz yaşıyoruz. Çünkü bu dünyada hepimiz varız.

居合道

Y EKSENİNDE AİKİDO YAPMAK

Bugünlerde sıkça gördüğümüz, çarpıcı isimleri olan, sadece kendine odaklanmayı, kıyasıya bir rekabeti ve mutlaka kazanmayı öneren, bunun için sırlar ve reçeteler içeren, sıkıştığı noktada da işi “evren”e havale eden, yazarlarının arşa varan egolarıyla samimiyetlerini ve derinliklerini sorgulatan, sosyal sorumsuzluk kokan kişisel gelişim kitaplarından hep uzak dururum. En çok da, o her şeyi çözmüş ve “ben oldum” tavrıyla “büyük dağları da ben yarattım” diyen yazarın kendi özel yaşamında nasıl biri olduğunu, samimiyetini, kitabında vaaz ettiklerini hayatında uygulayıp uygulamadığını merak ederim. Samimiyetini ilk sözcüklerden itibaren hissedece-

ğiniz, yaşadıklarını yazan, yazdıklarını içselleştiren, dopdolu bir içerik ve akıcı bir dille gönlünüze ve aklınıza konuk olan ve “iyi ki kitaplarıyla daha geç olmadan tanıştım” dedirten bir yazarla, Cihan Karaoğlu ile tanıştım birkaç ay önce. O, sadece bir yazar değil. Birkaç alanda uzman, eğitmen ve sivil toplum gönüllüsü aynı zamanda. Kendisi ile karşılık beklemeden iyilik yapmaya ve bilgiyi paylaşmaya odaklanan Uğur Böcekleri Derneği’nin bu yola baş koymuş gönüllüler yetiştirmeyi amaçladığı eğitici-nin eğitimi sürecinde tanıştım. Verdiği eğitimlerden birine de konuk oldum. Dünün Savaşçıları, Bugünün Liderleri ve Y Ekseninde Yaşam adlı kitaplarını

büyük bir ilgi ve beğeniyle okudum. Hemen hemen her sayfada altını çizdiğim satırlar ve paragraflar oldu. Sayfalarca not aldım. Her ikisi de son zamanlarda okuduğum hediye etmek isteyeceğim kitaplar arasında yerlerini aldılar. İnanıyorum ki kitapları zamanın sınavını başarıyla geçecek, başucu ve ilham kitapları arasında yerlerini alacaklar. Dileğim yazmaktan ve anlatmaktan hiç vazgeçmemesi ve hep bize önerdiği Y ekseninde kalması. Ben de bu yazarı ve kitaplarını size tanıtmayı bir görev bildim.

Karaoğluol, Japon Aikido ustası (aslında Sensei dememiz daha doğrudur) Gaku Homma Kancho'dan çok uzun yıllar eğitim almış. Çıraklıktan başlayarak ustalaşmış ve onun çok az sayıdaki yardımcı ve dostlarından birisi haline gelmiş. Anadolu'nun bilge insanların ifadesiyle, ustasından el alan ama hep çırak kalmayı tercih edenlerden olmuş. Bir Japon savunma sanatı olan Aikido yaşam enerjisi ile uyum yolu anlamına

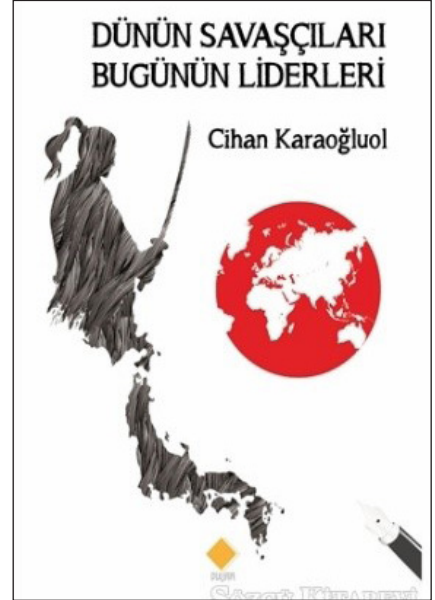
gelir. Diğer Uzakdoğu savaş sanatları ("sporları" demek pek doğru değil gelmiyor nedense) darbe ve vuruşlar içeren saldırıyı da içerirken, Aikido'da saldırı ve şiddet yoktur. Doğa ve güçle uyum ve bütünleşmeyi içerdiği, zarar vermemeyi vurguladığı için savunma sanatı olarak görülür. Aikido ile uğraşanlarsa, en azından benim genel izlenimim, daha mülayimdirler. Yaşam enerjisi ile uyumlu olmayı tercih ettiklerinden olsa gerek, tevazularını hemen hissedersiniz.

Karaoğluol, Dünün Savaşçıları, Bugünün Liderleri kitabında insanın var olma, hayatta kalma, hayatı anlamlandırma ve zafer kazanma sürecini Aikido üzerinden anlatıyor. Binlerce yıllık Japon bilgi birikimi ve bilgeliğinin ışığını bunu özümsemiş bir yazar, eğitmen ve ustanın kaleminden okumak çok zevkli. Yazar, hayatı "boş vermişliğe teslim edilemeyecek kadar gizemli" ve "savaşı verilecek bir olgu" olarak tanımlıyor. Anamlı bir hayat için savaşmak gerektiğini kabul ediyor. Ama bu savaşın asıl galibinin ve gerçek zaferin "kalbinizi dinleyecek dikkate sahip olmak" ve "yaptıklarınızın arka planındaki kalpte kim olduğunuzu bilmekle" (11) belirlendiğini hatırlatıyor: "Gerçek zafer, sadece gereken davranışları sergilemekle değil, bu davranışların ardındaki hayat görüşünü iliklerine kadar taşıyan bir insan olmakla sağlanıyor. Yaptıklarımız değil, olduklarımız başaramızı etkiliyor." (17)

Kitapta, hayatta kalma, var olma ve kendi varlığına anlam katma mücadelesi içindeki insan bir savaşçıya benzetiliyor. Savaşçının beş yetisi, Aikido öğretisi çerçevesinde, "uyum", "mesafe kontrolü", "denge", "zamanlama" ve "farkındalık" boyutunda ele

alınıyor. Kitap, hem özel hem de iş yaşamımızda kullanabileceğimiz çok değerli ve uygulanabilir bilgilerle dolu. Birçok Aikido teriminin günlük yaşama indirgenerek, hayatımızla ilgili farkındalık yaratacak ve işlerimizi kolaylaştıracak şekilde açıklanması ise bir başka kazanç. Müzakere, liderlik, kaybetme, mücadele, düşüşler, hırs, geri çekilme, kendini toparlama gibi birçok konuyu örneklendirip öyküleştiriyor yazar. Asıl belirleyici olan ise nerede durup, nereye baktığımızdır diyor. Bunu, kadim öğretilere gönderme yaparak "olgular insan yaratmaz, insanlar olguları anlamlandırır" (33) diye tanımlıyor. Aynı zamanda yaşam enerjisi ile uyumlu olmanın var olma sürecindeki öneminin altını çiziyor. Daima kazanmanın mümkün olmadığını hatırlatan yazar, satranca gönderme yaparak, "Hangi taşları kaybedip hangi taşları alacağınız oyunun adıdır yaşam" (207) diyerek bitiriyor kitabını.

Birçok kültür ve inanç sisteminin aslında özde aynı olan, ama farklı şekillerde ifade edip kucakladığı bir temel gerçek vardır: Özgürleşmek ve mutlu olmak için büyük bir bütünün parçası olduğu bilinciyle hareket etmek, hırslardan arınıp basit bir yaşamı seçmek, başkalarının hayatlarını kolaylaştırıp bütüne değer katmak gerektiği. Yerini sonraki dönemlerde stoacılığa bırakacak olan kinizmin kurucularından olan Sinoplu Diyojen, mutlu ve özgür olmak için mümkün olan en azla yetinmeyi tavsiye eder. "Bilinçsiz insan, köleler efendilerine nasıl itaat ediyorlarsa, arzularına öyle itaat eder. Ve arzularını kontrol edemediği için asla huzur bulamaz" der. Basitlikten yana olma boyutuyla kinizmin gelişmiş hali olarak görülen stoacılık da insanın temel amacının mutluluk olduğunu ve ona ulaşmak için de

doğaya uygun yaşamak gerektiğini savunur. Fakat buna etik ve topluma karşı sorumluluk boyutunu da ekler.

Eski Yunan'dan Roma imparatorluğu'na geçen ve Hristiyanlık öncesinde yaygın kabul gören stoacılığın önderleri arasında Seneca, Epictetus ve İmparator Marcus Aurelius vardır. Mutluluğun az ile yetinmekte ve bunun farkında olmakla mümkün olduğunu savunan Marcus Aurelius, "Mutlu bir yaşam için pek az şey gerekli; gereken her şey içimizde ve düşünce biçimimizde" der. Stoacılara göre fiziksel rahatsızlıklarımızın kaynağı bedenimizdir. Ruhsal rahatsızlıklarımızın kaynağı ise aklımızı kullanma şeklimiz, hatalı muhakememiz, yanlış inanç ve düşüncelerimizdir. Stoacılardan çok etkilenmiş olan Shakespeare de, Hamlet'e, "iyi ya da kötü diye bir şey yoktur; düşüncelerimizdir onu öyle yapan" dedirtir. Buda'ya göre de hayat mutsuzluk, düş kırıklığı ve acılardan ibarettir. Bunun temel nedeni ise, ihtiyaç ve istek arasındaki farkı göremeyip, bir şeyleri körü körüne istemek ve ona ulaşmak için bedel ödemek ve başkalarına bedel ödetmektir.

Romalıların Carpe Diem, yani "günü yakala", dedikleri şey, basitçe geçmiş ve gelecek arasına sıkışmış olan insanın aslında sadece içinde bulunduğu anda var olduğunu farkında olması ve bu bilinçle varlığına bir anlam yükleme ve özgür kalabilme mücadelesi olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda, geçmiş unutmamak ve ondan dersler çıkarmak, ama onu ayağımıza bağladığımız bir pişmanlık prangası haline getirmemektir. Gelecek için hayaller kurmayı ihmal etmeyip, onun için emek verip alın teri dökerken, hırslarımızın da esiri olmamaktır. Elimizde olan tek şeyin aslında tam da içinde bulunduğumuz an olduğunu bilincinde olmak, anlardan oluşan hayatı pişmanlıklara, hırsa ve kaygıya kurban etmeden, hem kendimizin hem de başkalarının mutluluğu için yaşamak ve bu sonlu süreçte dokunduğumuz şeye değer katmaktır.

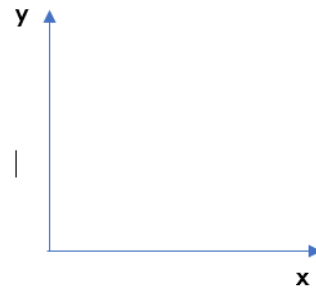
Karaoğluol'un ikinci kitabı olan Y Ekseninde Yaşam ise aslında tarih boyunca neredeyse bütün kültürlerde bir şekilde dile getirilmiş olan anı yakalamak, anda kalmak ve anı anlamlı yaşamak hakkında. Yazar ilk kitabında hayatı bir mücadeleye benzetiyor. İkinci kitabında ise ha-

yatı ya da mücadeleyi hem yatay hem dikey olarak iki eksende, yani X ve Y eksenleri arasında yaşad-

ğımızı belirtiyor. X ekseninde yaşamayı, bizi geçmiş ve geleceğin tutsağı haline getiren, pişmanlık, hırs ve kaygılarla dolu bir zaman seline kapılmaya ve sadece kazanmaya odaklı bir sürece benzetiyor. Birçok yaşamı barındıran, kazanırken kazandırmayı da gözetken, varlığımızı anlamlı hale getiren anları içeren Y ekseninde yaşamayı ise, daha sağlıklı, akılcı ve mutluluk verici olarak tanımlıyor. Bunu da şöyle ifade ediyor:

"Y ekseni her yeni günü bambaşka bir yaşam diye görür. X ekseninde yetmiş yıl için, Y eksenine paralel 25.550 tane yaşam ekseni sığdırabiliriz. Bu, daha tecrübe edeceğimiz birçok yaşamımız olduğunu gösterir. Her gün doğumuyla yeni bir yaşama adım atacağız... Sırtımızda olan pişmanlıklarımızı tek bir eksende taşımaya çalışmaktansa, her yeni günde başka bir Y ekseninde hafifleyip başlayacağız savaşıma.(48)"

Yazara göre, her bir günü bir ömür kabul edip yaşayarak aslında her bir güne çocukluğun saflık, doğallık, merak ve öğrenme gücünü; gençliğin canlılığını ve hareketliliğini; yetişkinliğin deneyim ve iş yapabilme becerisini; yaşlılığın bilgelik ve dinginliğini; ölümün de sonluluk ve sonsuzluk bilgisini sığdırabiliriz. Böylece her biri bir günden oluşan anlamlı anlarla dolu binlerce ömür yaşayabiliriz (43-49).

Y ekseninde yaşamının sonlu bir ömürde sanki sonsuzmuşuz gibi anlamlı ve yararlı bir yaşamı bize bahşedebileceğini belirtiyor Karaoğluol. Y eksenine geçmek için de öncelikle sonsuzlukla aramıza giren içimizdeki

boş odayı doldurmamızın önemini, ayağımızdaki en önemli kum torbalarından olan "müsabaka kültürü", para ve kontrolsüz güç hırslarından kurtulmamız gerektiğini vurguluyor (16-21). Anı yakalamayı önerirken de anın geleceği şekillendirmedeki rolünün, eyleme dönüşen düşüncenin ve bu yoldaki sürekli çabanın değerli ve anlamlı olduğunu altını çiziyor: "Olağanüstü hayalleri gerçeğe dönüştüren, olağan çabaların sürekliliğidir." Gençlikte elimize bomboş bir kağıt verilir; bize düşen ise, zaman içinde, onu gidilmiş birçok yolla dolu bir haritaya dönüştürmektir. Bu durumda bir gencin başına gelebilecek en kahredici olay ise "o boş kâğıdı dolduracak hiçbir yolu denememiş olması"dır. Gençliğin bize verdiği ilk mesaj "hareket etmek ve yol almak"tır (30). Hareket ise deneyimlerden oluşan bilgeliği getirir beraberinde.

Y ekseninde yaşayan herkes her bir günün çocukluk, gençlik, yetişkinlik, yaşlılık ve ölümü içerdiğini bilir. Kazanmış olduğu bu farkındalık ona yaşam bilgeliği verir. O artık her anın anlamlı olması için çaba gösterir. Bu süreçte ben merkezlilikten sakınır. İyi niyetli hatalar yapmaktan korkmaz ama bilinçli hatlar yapmaktan kaçınır. Yaptığı hatalar için de aynayı kendine tutmayı da ihmal etmez.

Çatışmalar kaçınılmaz olsa bile uzlaşma için çaba harcanmalıdır. Bu da bütün tarafların iyi niyetli adımlar atmasını gerektirir. İlk adımı atan da uzun vadede her zaman daha çok kazanır. Çünkü hayat aslında denge üzerine kuruludur ve yaşam enerjisi ile uyum içinde olan her zaman kazançlıdır. Karaoğluol bunu şöyle açıklıyor: “Kalp şeklinde bir vazoun kırılma anında her zaman iki çift el olur. Biri vazoyu aşağı iten, diğeri vazoyu yere düşerken tutamayan. Suçu hep iten ellerde ararız.”(72) Sonra da, Y ekseninde yaşarken bir gelecek hayalinin ve yaşam amacının vazgeçilmez olduğunu ama insanın değerini vardığı noktanın değil, o noktaya gitmek için uğraşırken sergilediği duruşun belirlediğini ifade ediyor (81). Bu durumda Y ekseninde yaşamak, geçmişin pişmanlıkları ve geleceğin endişeleri arasına sıkışmış bir yaşamdan uzak durma ve içinde başkaları için de sorumluluk barındıran bir ana odaklanma sürecidir. Yazar anda olmayı yapıyor olmakla eş anlamlı kullanıyor ve bunu şöyle ifade ediyor: “Hayatın çizgisiz sayfalarında önemli olan yazdıklarımız veya yazacaklarımız değil, yazmaya devam ediyor olduğumuzdur.” (100) Ama ne yazdığımız da elbette çok önemlidir ve boş sayfada bırakılan çizgiler bir gönüle girmeye de hizmet etmelidir.

“Yapbozun son parçası vicdandır. O, rahat ve temiz olmadıktan sonra gözler büyük resmi değil, kayıp parçanın boşluğunu izler. Yaşantınızdan geriye bir yapboz bırakacaksanız önce tüm parçaların sizde olduğundan emin olun. Eksikler varsa elde etmenin yollarını arayın. (120)”

İhtiyaçları giderilmiş ve mutlu bir hayat sürme arzusu bütün canlıların doğasındadır. Ama, bu noktada, yaşam için gerçekten gerekli olan ihtiyaçların giderilmesi ile hiç bitmeyen isteklerin tatmin edilmesi süreçleri birbirine karıştırılır. Kişi ihtiyaç zannettiği ve hiç bitmeyen isteklerin peşinde koşarken, çoğu kez kendini hırsla kaptırır. Kendini, büyük resmin içindeki yerini ve kendisi dışındakilere karşı olan sorumluluklarını göz ardı eder. Kendi hayatı da sadece ana, kendine ve hiç bitmeyen isteklerinin tatmini-ne odaklanan bir haz peşinde koşma, bencillik ve sorumsuzluk sürecine dönüşür.

Karaoğluol, mutluluğun “mütevazı” olduğunu belirtiyor ve “sade bir yaşamdan uzaklaştıkça mutluluk için zaman ve para harcamaya” (118) başladığımız konusunda bizi uyarıyor. Mutluluğun “olmak” ve “etmek” hallerine dikkat çekip, mutlu olmanın ön şartının mutlu etmek olduğunu vurguluyor. Okuyucuyu da “Ufak veya büyük. Genç veya yaşlı” (118) bir kalp bulmaya ve onun mutluluğu için elinden gelen her şeyi yapmaya çağırıyor. Bireysel başarının bedelinin sadece sizin mutluluğunuza değil, başkalarının mutluluğuna da hizmet ettiğinde aklana-çağını hatırlatıyor (136). Aklanmış başarının en iyi ölçütü olarak gördüğü vicdanı da şöyle tanımlıyor: Zaman zaman idealizme yaklaşan yazar, aslında gerçekçilikten hiç de uzak değil. Hayat mücadelesinin bizi genellikle X ekseninde yaşamaya zorladığını, hep Y ekseninde kalmanın mümkün olmadığını kabul ediyor. Bu nedenle, hayatta kalabilmek ve hayatı anlamlandırmak için “eksenler arasında mülteci bir hayat” (141) geçirmek zorunda kalabileceğimizi hatırlatıyor ve Y ekseninin varlığından haberdar olmanın bile büyük bir kazanç olduğunu belirtiyor: “Geçen her saniye sınanırız. Mutlak bir zafer ve mutlak yenilgi olmayacak hiçbir zaman.” (142) Adeta Yunus Emre’nin “Hepisinden eyice / Bir gönüle girmektir” dizelerine ve Behçet Necatigil’in “Sevgilerde” şiirine gönderme yaparak, başkalarına verdiğimiz hediye paketlerinin içine “kazanmak için zamanımızı boşa harcadığımız malı mülkü değil” (141) Y ekseninde yaşarken ayırdığımız “zamanı” koymamızı öneriyor.

Hayatı X ekseninde yaşamaya ve onu bir savaş alanı olarak görmeye alışmış ve alıştrılmış bizler için, Y ekseninde Aikido yapmak kolay değil elbette. Ama söz konusu olan, hem kendi hayatına hem başkalarının hayatına artı değer katmak ise; anı yaşamak ve anda kalmak geçmişin pişmanlıklarına değil, deneyimlerine değer vermekse; şu andan da vaz geçmeden, mutlu ederken mutlu olmaya odaklanmaksa; herkes için daha iyi bir gelecek hayaline sahip çıkmayı ve bu yolda yürümeyi içeriyorsa, denemeye değer, değil mi? İyi okumalar...

KAYNAKÇA:

- Karaoğluol, Cihan. Dünün Savaşçıları Bugünün Liderleri. İzmir: Duvar Yayınları, 2018
- Karaoğluol, Cihan. Y Ekseninde Yaşam. İstanbul: Cenevre Fikir Sanat, 2019
- Aurelius, Marcus. Kendime Düşünceler. İş Bankası Kültür Yayınları, 2019
- Shakespeare, William. Hamlet. İş Bankası Kültür Yayınları, 2008

UÇURTMA İPİ

Ben, ben uçurtma ipi. Karmaşık rüyalardan çay ocağındaki ıhlamur kokusuyla uyanalı tam on beş yıl oldu. Çarpışmanın etkisiyle sarsılmış ve dolaşmıştı bedenim asırlık ağacın en zayıf dalına. Tükenmeye yüz tutmuş yaprak kırıntıları içimi ürpertiyordu. Buraya ait değilim ben. Oysa ne güzeldi önceki zamanım...

Naftalin kokulu çekmece açılmış, içeri güneş ışığı hücum etmişti. Tonton parmaklı Şengül kırmızı, yeşil, sarı yumakları bir o yana bir bu yana savurmuştu. En son beni yakalamıştı bağrımdan. Alışmıştım karış karış koparılıp tüketilmeye fakat bu defa öyle olmadı. Yuvaya tekrar dönemeyeceğimi hissetmeye başladım. Sakince teslim ettim başımı yer çekiminin kollarına. Şengül koridora adım atınca gittikçe büyüyen gölgeyi selamladım. Muhsin'di bu. Evin tek erkek çocuğu. Alnına dağılmış saçların altında parıltıyan gözlerle önce bana sonra annesine baktı. İki damla terini eliyle alıp pantolonu ile kavuşturdu. Damlalar yan yana uzandılar yama vakti çoktan gelmiş dize doğru. Öyle her istediğinde alınmazdı yeni ayakkabılar, pantolonlar. O da gelir bize sığırırdı yamamak için yırtıklarını. Belki de bu yüzden

kardeşlerinden daha çok severdi iplikleri. Lakin bu geliş, bu gölge, bu tutuş başkaydı. Yırtık veya sökülük için olmadığı belliydi. Hızlıca giydi ayakkabısını. Çıktık kapının önüne. Mermer basamağa oturdu. Tam dört karış ölçtü, aldı taşı eline, tek seferde kopardı beni benden. Ve yine koydu aynı köşeye. Ne yaptığını izlememi istiyordu belli ki...

Bir o ucuna bağladı bir bu ucuna. En son da uçurtmanın göbeğine. Gözlerini kıstı, uçurtmayı eğdi, bükte, ortalamadı teraziyi. Kaldırdı sol eliyle, sağ elinde teraziden artan iplik. Yumuşacık elleri yer yer kesilmişti. İnce kan damlaları kurumuştı Muhsin'den habersiz. Belli ki kamışı yontup çıta yaparken çizilmişti. Kıvrak düğümü terazinin ucundan sarkan iple beni tekrar kavuşturdu. Uçurtmanın yüzünde bir gülümseme, püskülleri kıpır kıpır. Kuyruğu kaldırma doğru uzanmıştı. Beni tatlı bir hoş geldin ile selamladı. Altı kenarındaki çentikleri sordum. Anlatığına göre bugün arkadaşına şalgam ısmarlama sırası Muhsin'deymiş. Bant almayı planladığı elli yeni kuruşu ile şalgam alıp içmişler, bol havuçlu. O yüzden uçurtmanın poşetini taşla ezerek birbirine yapıştırmış. Zavallı Muhsin. Bir daha ne zaman

harçlık alacak kim bilir! Ama derelerden hurda toplar, harçlığını çıkarır muhakkak. Sık sık yaptığı gibi... Daldığımız muhabbetten çocuğun ayağa kalkışıyla çıktık. Hızlıca yükselirken ve Muhsin karınca gibi kalmışken aniden koptum inceldiğim yerden. Gülümsemesinin yerini çaresiz çığlık almış, minik adımları hızlanmıştı, ama nafi. Biz çoktan uzanmıştık maviliklere. Muhsin'in yüzünde süzülen iki damla göz yaşını görür gibi oldum. Uçurtmayla baş başa savrulduk rüzgarın götürdüğü yerlere. Yemyeşil kırları, kavrulmuş ağaçları, dağılmış hayatları seyrettik en tepeden. Kaldırımdaki izmaritin son nefesini yudumladık. Sonunda şiddetli bir sarsıntı ile ağacın dalına tutunduk. Uçurtma ufka doğru uzatıyordu başını. Geldiğimizden beri hiç konuşmadı. Yağmurdan mıdır bilmem püsküllerinde sürekli bir gözyaşı. Ben ise seyre daldım etrafı. İskemlelere oturan insanların tatlı sohbetlerine tanık oldum. Yalnızlıktan soğuyan soğudukça acıyan çaylara. Yaprakların hisirtli sohbetinde kayboldum. Kimisi bahara hayrandı, gelse de yeşerse diyenler. Kimisi de güze vurgundu, hoyratlar. Bu ekibe üzüldüm. Dallarından kopup

hırçın rüzgarda savrulma hayaliyle geceleri gündüz ederlerdi. Özgürlüğün başıboşluk olduğunu zannederlerdi. Bilmezlerdi ki bir dala tutunmak tutsaklık değil aksine asi rüzgarlarda güvenceydi. Bilmezlerdi ki koparlarsa dallarından ayaklar altında ezilecek ucuz bir çıtırtı kalacaktı geriye... İşte! Yine bir yaprak umarsızca terk setti asırlık ağacı. Önce iki takla attı sonra dans etmeye başladı. Ardından hızlıca döndü ve yavaşladı. Usulca süzüldü ve iki gencin oturduğu masaya kondu. Duvara sırtını dayamış olan yaprağı eline aldı ve başını ağacın en tepesine doğru kaldırdı. Gözünü yumdu, yaprağı burnuna götürüp derin bir nefes aldı, gözlerini açtı. Tekrar en tepeye bakıyordu. Göz göze geldik. Sonra uçurtmaya baktı, ardından yine bana. Huzurlu bir gülümseme belirdi yüzünde. Ne kadar da çok Muhsin'e benziyordu. Aldığı nefesin derinliği kadar özledim Muhsin'i... En çok da uçurtmayı havalandırmak için koşarken arkasına dönüp gülümseyerek bakışını...

RASTGELE YALNIZLIK KULÜBÜ

Kısık seste çalan bir şarkı eşliğinde sabahın eşiğine doğru adım atarken buldum kendimi. Sevmek eylemini sorguluyorum bu sıralar. Saf sevgiyi... Bir insan bir insanı hiçbir beklentisi olmadan sadece saf bir şekilde Küçük Prens' in gülünü sevdiği gibi masumca sevebilir mi diye düşünüyorum. Rastgele Yalnızlık Kulübü' ne hoş geldiniz sevgili yalnız dostlarım. Sorularımızı ve duygularımızı paylaştığımız yeni bir sayıya daha hoş geldiniz!

Bir yanım çok huzurlu ama diğer yanım kaygılı bu sıralar. Sevmek duygusunu hatırlayan bir insana dönüşmek üzereyim. İnsan, hayatı boyunca Küçük Prens' in gülü gibi arıyor gülünü. Bu gül herkese göre farklı anlamlar kazanıyor insan hayatında. Bazen bir eş, bazen bir arkadaş, bazense yıllarca görmediğin bir şehir. Yalnızlıklar diyarı olan şu dünyada acaba kimler bulabildi gerçekten gülünü ya da bulmak yetti mi onlara? Ne yaptılar peki bulunca? Mesela gülü hasta olduğunda onlar uykusuz kaldı mı onun nasıl olduğunu merak ettikleri için ya da onun başı ağrıyınca kendi başları da ağrıdı mı? Onu üzen şeyler onu üzmeye devam etmesin diye ona siper olmayı göze aldılar mı acaba, tıpkı Küçük Prens gibi...

Belki de hatırlamalıydı insanoğlu; bu hayatta sadece sevgimiz kadar olduğumuzu ve sevmeliydi doğayı, hayvanları, insanları... Karşılık beklememeliydi belki de sevgisine, bilmeliydi ama sevginin güzelli-

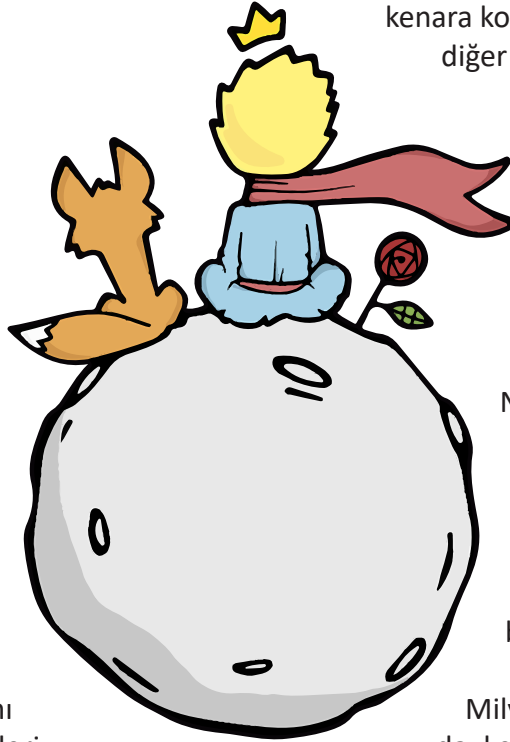
ğini ve öğrenmeliydi kavuşmaktan önce sevmeyi... Emek vermeliydi belki de büyüklerimizin dediği gibi ama mutlaka sevmeliydi bu hayatı, insanları ve bilmeliydi şu yaşadığımız günlerden belki de tek çıkış yolunun sevgi olduğunu.

Yıllardır yapmadığımız şeyi yapıp sevmeliydik şu dünyayı. Gelin sevelim; yerde ki taşı alıp kenara koyan o çocuğu, kapısının önüne diğer canlılar için su kabı koyan o ufak kıızı, huzurevine gidip ufak bir kaplumbağa hediye ederek bir amcanın gülüşüne sebep olan o yüreği gözlerinden daha güzel olan o kıızı ve şu hayata güzel gözlerle bakan o insanları sevelim...

Ne güzel anlatmış bize saf sevgiyi Küçük Prens. Ondan öğrenmemiz gereken o kadar çok şey var ki şu hayatta. En başta da yaptığımız şey ne olursa olsun gerçekten saf duygularla yapmayı öğrenebilsek keşke.

Milyarlarca gülün olduğu bu kainat da, kendi gülünüzle bir gece yarısı sohbet etmeniz, farklı bir akşam hafif bir yağmur çisildemesinde mutlu bir şekilde yürümeniz dileğiyle.

Bu ay yazımı çok sevdiğim bir sözle sonlandırmak istiyorum. Yıllar önce Barış AKARSU şöyle demişti: Sevgi her şeyin anahtarıdır ve paylaştıkça çoğalır. Sevdiklerinizle birlikte mutlu bir ay geçirmeniz dileğiyle... Sevgiyle kalın... Kendinize iyi bakın...

Affet

Ne zamanımız yetiyor ne de zamansızlıklarımız bitiyor. Eskitemediğimiz eskinin yüklerini, gücümüz yetecek mi diye bile düşünmeden, yüklenip yarınlara gitmek için olduğumuz yerde çabalayıp duruyoruz. Bırakıp gitmeyi başarabilecek olan kalbimizin o gücünü keşfetmekten kaçıyoruz. Kendimize olması gereken saygımızdan da geçtim, asla kendimizi saymıyoruz :)

O neden yaptıysa yaptı yapacağını, bu neden gittiye gitti gideceğini, hepsi oldu bittisiyle bitti gitti. Dünle olan savaşımızı bırakıp bu güne barışla getirsek ya artık kendimizi. Geçmişle hesaplaşmamız bitse de gitsek ya artık şimdiye.

Zamanla geçer diye bir şey yok, zamanın iyi geldiği şeyler de çok ama bu onlardan biri değil, olmamalı, zamana yayılmamalı, buna geç kalınmamalı. Tam da şu an, tam zamanı. Affetmek başka biri için yaptığımız bir eylem değil. Birini ,geçmiş, belki de kendimizi farketmez; affetmek olanı ya da kişiyi haklı görmek değil, onunla ilişkiyi sürdürmek ya da onu sevmeye devam etmek değil. Affetmek asıl kendimize yapabileceğimiz en büyük iyilik, asla bir başkasına değil.

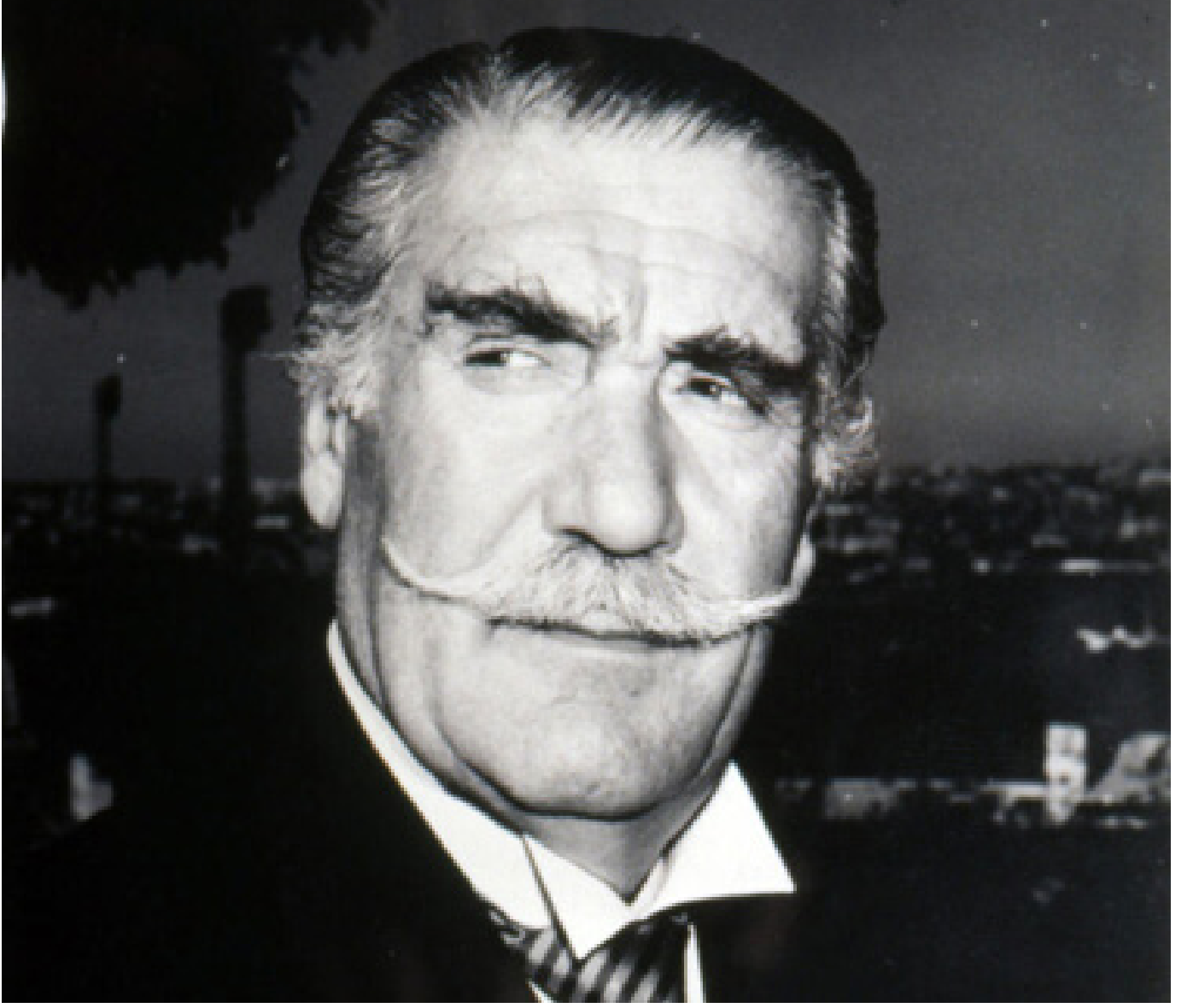
Yanlış hatırlamıyorsam Ömer Hayyam'ın bir keleşi sevgiye benzettiği sözleri vardı. Diyor ki "O keleş avuçlarımızda; çok sıkarsak ölecek, serbest bırakırsak da uçup gidecek." Belki gitmez kim bilir..:) Gelin sizinle yeni bir anlam kazandıralım bu

cümleye. Ben sizden bu keleşi sevgiye değil de kendinize benzetmenizi istiyorum. Düşünelim ki biz o keleş ve yine kendi avuçlarımızda duruyoruz ve birine kırgın kalmaya inatlıyız, kızgınlığımız ebedi, dünle kavgamız cebimizden eksik olmuyor.. derken aslında farketmeden o keleş öldürüyoruz. Onu bu kötü hislerle sıkığımız avucumuza maruz bırakmasak aslında ne o incinip ölecek, ne de biz kendi sonumuzu getireceğiz. İşte affetmek de böyle bir

şey. Bizi kendi avuçlarımızın arasında ölmekten kurtaracak tek şey. Kendimizle küs olmadığımızı sanıyoruz ama farkında değiliz affedemediklerimizi affetmeden kendimizle de barış imzalamadığımızın.

Şimdi teşekkür etmek istiyorum tüm olanlara. Kimseyle ne kavgam var ne de bir kızgınlığım. Kim ne yaptıysa iyi ki yapmış. Ben de ne yapmışsam iyi ki yapmışım. Hatalarım, en çok da onlara minnettarım. Her seçimim gibi, hayatıma giren yanlış insanları seçmem de bir hataydı ama o hatalar olmasaydı bu gün ben olamazdım. Yaşadığımız her şey bize her gün bir önceki günden bir şeyler öğrenen bugünkü aklımızı hediye etti. İyi ki de öyle oldu :)

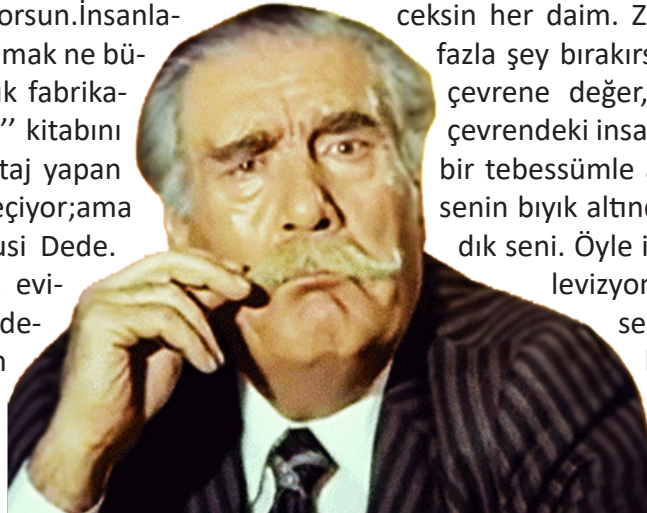
Affedin gitsin. Affedin, gitsin. :) Avucundaki sana iyi bak, ister uç ister kal bütün güzelliğinle ama ölmene izin verme. Kimden kime nereden nereye olursa olsun sevgiyle gidip sevgiyle kalman ve tabi ki avucundaki kendini canlı tutabilmen dileğiyle :)

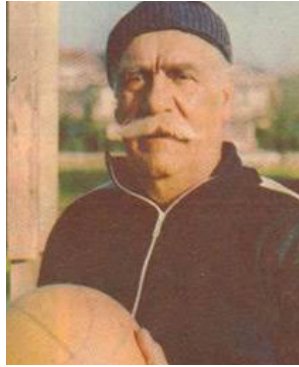
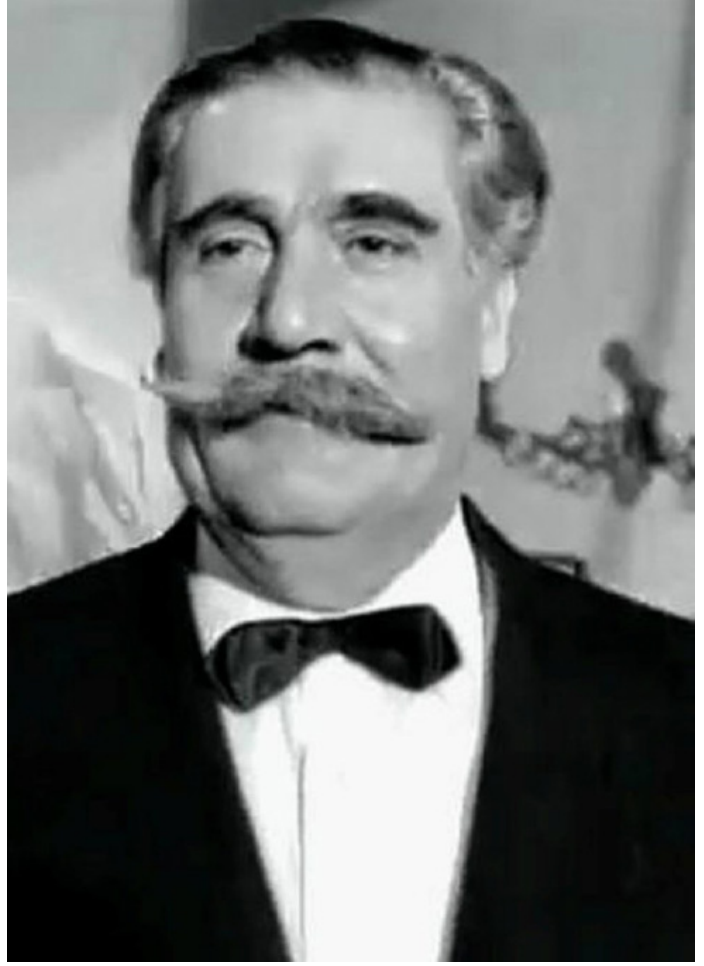
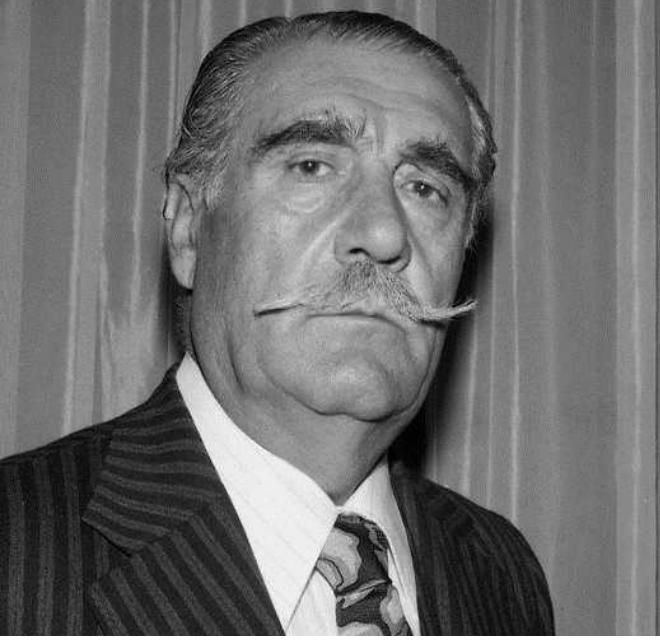

BİR ÖMÜR BİR HİKAYE

"Zaman geçiyor Melek.Önce eskiyorsun,sonra unutuluyorsun.Ama bir kişi bile senden bir iz taşıyorsa o harabelerden yeniden doğuyorsun.İnsanların hayatlarında iz bırakmış olmak ne büyük mutluluk." demişti büyük fabrikatör "Dedem Hulusi Kentmen" kitabını yazmak için dedesiyle röportaj yapan torunu Melek'e. Zaman geçiyor;ama biz seni hiç unutmadık Hulusi Dede. Her an sanki yanıbaşımızda, evimizin bir köşesinde kiminin dedesi, kiminin amcası, kiminin dayısı gibi oturuyormuşsun gibi hissediyoruz. O kadar çok insana dokundun, o ka-

dar insanın hayatında iz bıraktın ki, sen hep bizimlesin Hulusi Dede. Unutulmamaya da devam edeceksin her daim. Zordur ayrılıklar geride çok fazla şey bırakırsın giderken ama kattıysan çevrene değer, yüzünü güldürebildiyse çevrendeki insanların o vakit yüzünde ufak bir tebessümle ayrılırsın bu dünyadan. Biz senin bıyık altından gülümsemele uğurladık seni. Öyle işlemiştin ki hayatımıza, televizyonda sen güldüğünde güler, senin gözlerin dolduğunda kendi dedemizin, babamızın gözleri dolmuşçasına üzülürdük. Sevgili Hocam filmindeki

gibi çekiyor musun orada da Sadri Alışık'ın kulağını, Meçhul Kahramanlar filminin çekimi için Antalya'ya giderken ekip olarak Kütahya'da bir gün konaklar-ken sen ve Ayhan Işık ile aynı odada kalan figüran çocuğun diş gıcırdatmasından uyuyamadığınız için Ayhan Işık ile gece boyu Kütahya sokaklarını dolaş-mıştınız, orada da dolaşiyor musunuz Ayhan Işık'la? Adile Naşit, Halit Akçatepe, Tarık Akan, Kemal Sunal, Münir Özkul ve daha niceleri hepsi de yanında mı şimdi? Hala kızıyor musun onlara; ama sen kızsan da kıyamazsın ki hiçbirine, yufka yürekliisin çünkü. Onun için askerliğini yanında yapan askerin Rafet'in sana İstanbul'da çalışmak istediğini söyleyince kır-mayıp ona iş bulmuş, sonra da evlenmek istediğini söylediğinde birlikte mutlu olmaları için bir kızla

tanıştırmıştın. Onların çocuğu olduğunda da kendi torunun olmuş gibi sevinmiştin. Askerliğin içinde bü-yüdüğünden mi kaynaklı bilinmez, çok disiplinliydin; ama kimseye korku salmaz, herkesin sevgi yoluyla saygısını kazanırdın. Asla iyi yapmayacağın işe gir-mezdin, yaptığın işi önce senin beğenmen önemliydi. Çevrendeki herkese de bunu tavsiye ederdin. İyi yapmayacaksanız yapmayın diye.

Tarihler geçti 20 Aralık 1993 yılında ayrıldın aramız-dan, sen bu dünyayı terk ettiğinde ben bu dünyaya henüz gelmemiştim; ama sanki hep aramızdaymış-sın, sanki hiç gitmemişsin gibi hissediyoruz biz. Sen hep bizim yanımızda ol, hep evimizin bir köşesinde otur Hulusi Dede. Biz hep senin sevgini, samimiyeti-ni, sıcaklığını hissedelim...

BÜYÜK PATLAMAYI YÖNETMEK

Koçluk kavramı diğer pek çok kavram gibi ülkemizde çabuk tüketilen, içi boşaltılan, harcanıp bir kenara atılan değerlerden biri. Koçluk da tabiri caizse değerler çöplüğündeki yerini aldı. Şimdilerde tüketmeye başladığımız değer ise çeviklik. Bu konuya başka bir yazıda değinmek üzere şimdilik raftan indirmiyoruz.

Biz, isterseniz asıl konumuza dönelim. Yönetmek zorunda olduğumuz bir Büyük Patlama var. Bilim insanları, evrenin tarihini araştırırken her şeyin bir başlangıcı olmalı noktasına ulaştılar. Tek hücreli canlıdan modern insana kadar her şeyin bir büyük patlamadan doğduğu varsayımı. Bu varsayım bugün neredeyse tüm bilim çevrelerinde kabul görüyor. Farklı görüşler, varsayımlar ve inançlar elbette ki var. Bilginin ve bilimin eldeki kanıtlarla bizi götürdüğü yere Büyük Patlama. Peki

koçlukla ne ilgisi var dersiniz işte o sır da yazının içinde. Tabi birazdan yapacağımız teşbih sanatıdır. Dilimiz sürçerse şimdiden af ola. Büyük patlama evrenin 13,8 milyar yıl önce aşırı yoğun ve sıcak bir noktadan meydana geldiği tezini savunur. O patlama anından bugüne değin evren büyümeye, genişlemeye ve gelişmeye devam etmiştir. İnsan da doğası gereği tıpkı büyük patlamada olduğu gibi büyüme, genişleme ve gelişme eğilimi gösterir. Bu fiziksel olduğu kadar zihinsel ve ruhsal olarak da böyledir. Fiziksel olarak dış müdahalelerden çok fazla etkilenmese bile zihinsel ve ruhsal olarak neredeyse dış etkilere tamamen açıktır. Bu gerçek ortada dururken siz sorumlu bir yönetici ve çalışma arkadaşı olarak ya bu gelişimi gerçekleştirme duygusunu yönetirsiniz ya da bu gerçeği görmezden gelerek çalışma arkadaşınızın zihinsel ve ruhsal olarak bir kara deliğe dönüşmesine izin verirsiniz. Peki ama bunu nasıl yapabilirsiniz?

Koçluk eden yöneticilerin ekiplerinin ve takım arkadaşlarının performansını nasıl etkilediğine bir bakalım isterseniz. Geleneksel eğitim deneyimi çalışanların üretkenliğini %20 ila %25 oranında artırırken koçluk ile birleştiğinde bu rakam %80'lerin üzerine çıkmaktadır.

Koçluk eden yönetici yaklaşımı için temel kural başkalarını anlamaktan geçiyor. Yani karşındakini önyargısız olarak dinlemekten. Yanıt vermek için sıranızı beklemeden koşulsuz dinlemek. Anlamaya hatta bazen seslendirilmeyenleri duymaya çalışarak dinlemekten bahsediyorum. Kelimelere, cümlelere farklı anlamlar yüklemekten dinlemek. Bu kadar uzatmaya değer mi dersiniz evet, kesinlikle değer. Kendimden ve gözlemlerimden dolayı rahatlıkla söyleyebilirim. Bütün gelişimimiz boyunca sistem bizi cevap vermek üzerine

kurguluyor. Anlamak için dinlemeye değil. İnanmıyorsanız televizyonu açın ve herhangi bir kanalda ki açık oturum programını bahsettiğim gözle izleyin. Adım gibi eminim ki bütün konuklar aynı anda konuşuyorlar. Minimum ikisinin aynı anda konuştuğunun üstüne büyük bahse girebilirim. Biz de bu toplumun bir bireyi olduğumuza göre çok da farklı olamayız değil mi? O halde iyi bir yönetici olarak değişime kendimizden başlamalıyız. Değişime dinleme alışkanlığımızdan başlamak en etkili yol olacaktır. Tabi Cenap Şehabettin'in ünlü sözünü unutmadan: "Değişimi herkes ister, yeter ki ucu kendisine dokunmasın."

Koçluk eden yöneticinin diğer özellikleri neler olduğunu ise Kara Delikten Güneş'e başlıklı makalede işleyeceğim. Anlayacağınız az sonra... Sağlıcakla kalın,

HİKAYENİ DEĞİŞTİR HAYATIN DEĞİŞSİN

Hepimiz farklı hikayelerle doğuyoruz hayatın içine, kimimiz bazı dezavantajlarla, kimimiz sonradan yaşadığımız travmalarla hayatın içinde bir yer bulmaya çalışıyoruz, bu yüzden aslına bakarsanız Her Hayat Bir Hikaye Arayışında ve zaten “ben” dediğimiz şey de yaşadığımız hikayeler toplamı aslında.

Kendi yaşam yolculuğumda yaşam dediğimize yere bu gözle bakabilmek, bizlere sunulan bu hikayelerin, ilahi planda bize Kim olduğumuzu öğreten ve hayatlarımızın asıl gerçek anlamlarını bulabilmemiz ve yaşam amaçlarımıza kavuşabilmemiz için tasarlandığı sonucuna vardırdı beni.

İçeriğinde ACI’nın çok yer bulduğu bu hikayeler, Viktor Frankl’in “İnsanın Anlam Arayışı” kitabında yazdığı gibi; “yaşamı anlamlı ve amaçlı kılan, insanın olanca acıya katlanma yolları bulabilecek tinsel (ruhsal) bir özgürlüğe sahip olmasıdır. Acı da yaşamın kader ve ölüm kadar silinmez bir parçasıdır. En ağır koşullar altında bile, insanın kendi kaderini tayin edebilme yetisi, acıyı kabul ediş yolu ile kendi davasını seçebilmesine, yaşamına daha derin bir anlam katmasına fırsat verir.”

Benim bu cümleden öğrendiğim şey şu oldu hayata dair; “Acı, onda anlam bulduğumuzda acı olmaktan çıkar, yola dönüşür.”

İşte tam da bu nefis öğretisi üzerine hayat birgün Hz. Mevlana’nın şu cümlesiyle buluşturdu beni; “Can konağını aramadaysan, cansın; bir lokma ekmek arıyorsan ekmeksin, bir damla su arıyorsan susun, zulmün peşindeysen zalim, aşkı arıyorsan aşkınsın, gönlün neye kapılmışsa o’sun sen. Şu nükteyi biliyorsan, işi biliyorsun demektir, neyi arıyorsan O’sun sen.”

Peki şimdi bu muazzam cümlelerin de ışığında ACI gerçekten “acı” bir şeydir demek doğru olur mu? Acı bana göre hayatın en güzel icatlarından biri, çünkü yaşadığımız acılar sayesinde geçmişin dezavantajlarını geleceğin zenginliğine dönüştürebilmeyi öğreniriz. Bunun için de duygularımızı kendi içimizde ağırlamamız, bir misafirmiş gibi mutlak bir kabul ile onlara bir yer vermemiz, bir oda açmamız lazım, çünkü hepimiz çoğu zaman; haksızmışım deyip onarmaktan, suçluymuşum deyip değişmekten, yanılmışım deyip düzelmekten korkuyoruz. Oysa ki her duygu birer aygıt ve hepsi de ruhumuzun yeniden inşası için gerekli olan şeyler ve biz onları ağırlamaya başladığımızda ancak, geçmişin duygularıyla geleceği daha bereketli inşa edebiliriz.

Kabul edelim ki yaşadığımız hikayelerimizi değiştiremeyiz fakat iyi haber şu ki; geçmiş anılarımızı değiştirebiliriz, araştırmalar da bunu doğruluyor. Bellek yani “anı” dediğimiz şey bizlerin düşündüğü gibi hiçte donuk video kayıtları gibi değildir zira.

Bizler o anıları istediğimiz gibi değiştirebiliriz, geçmişini her hatırlamaya çalıştığımızda şeklini ve formunu yeniden yapılandırabiliriz, dolayısıyla geçmişini geleceğe taşımak birazda anılarımızı bugün yeniden inşa edebilmemizle alakalı, yani bu bir nevi aynı hikayenin üzerine değiştirdiğimiz duygularla, yüklediğimiz yeni anlamlarla yeni şeyler yazabilmek demek. Mesela en basitinden yaşadığınız her şeyi “bu benim başıma niye geldi?” sorusu yerine “bundan çıkarmam gereken ders neydi?” sorusuyla değiştirdiğinizde kendinizde bizzat görürsünüz değişimi.

Bu durumda geçmişini geleceğe daha zengin

değerlidir, işte bu yüzden de kırılmış eşyaları altınla tamir edip eski halinden daha güzel hale getirmeye çalışıyorlar ve bu sanatla kırık ya da kusurlu eşyaların da güzel olabileceğini göstermeye çalışıyorlar.

Benim bu felsefe ile aklınızda kalmasını istediğim şey şu; bizlerde başımıza gelen olumsuzlukları, güzel düşüncelerle onarabilirsek daha olgun ve kendimizi eskisinden daha değerli hissederiz, hiç birimiz mükemmel ol-

taşımak için benim sizlere sunacağım bir önerim var, yaşadığımız şeyleri kabul etmek ve onları “dönüştürmeyi seçmek” çünkü bizi insan yapan şey dönüştürmektir, hepimiz acılardan, yaşadığımız travmalardan, kayıplardan sonra çok yoğun duygular hissediyoruz, bu en çokta öfke yada nefret olabiliyor ama nefretin olduğu hiçbir ortamda onarım olmaz, kabul edelim ki hepimizin ruhsal eko sisteminde haset, kötülük, agresiflik, nefret var, ancak bunları yok saymakla değil dönüştürebilmeyi seçebildiğimizde insan olabileceğiz sadece. Zira insan katısını, yarasını, acısını, nefretini, öfkesini dönüştürdükçe insan olabilir. Fakat nefretin harlı ateşinden, şefkatin kısık ateşine geçip “yanmaktan pişmeye” evrilmezsek hiçbir acımızı kendimizi onaracak şekilde dönüştüremeyiz, işte burada ki püf noktası da zaten bu, geçmiş hikayelerimizi geleceğe zenginlik olarak dönüştürmek istiyorsak eğer, nefretten şefkate uyanmak zorundayız, çünkü buna uyanan ve böylelikle dönüştüren insanlar acılarını kabul ile birlikte eritirler kendi içlerinde, çiğneyerek yutarlar ve misafir ederek yolcularlar ve böylece artık yola çıkıp yolcu olurlar.

Frankl’in ve Hz.Mevlana’nın bir yazıda bir araya gelmesinin sebebi tam da bu yolculuğu anlatmaktır bence ve şimdi yazımın bitiminde Japonların çok sevdiğim bir felsefesinden bahsetmek istiyorum sizlere, adı; KİNTSUGİ “Kin” altın; “Tsugi” ise birleştirmek yani ALTINLA BİRLEŞTİRMEK anlamına geliyor. Bu onların bir geleneği aslında ve zamanla bir sanata dönüşmüş, bu sanatla yaptıkları şey kırılan eşyalarını özellikle de porselenlerini atmayıp altın tozu kullanarak yapıştırmak, bu sanatın altında yatan felsefe ise şu; bir eşya ya da insan bir hasara uğramış, bir acı çekmiş ise bundan bir ders almış ve bu konuda bir hatıraya sahiptir, dolaşısıyla; artık daha önceki halinden çok daha güzel ve

mak zorunda değiliz, sıfırdan kırıksız, çatlaksız, hasarsız bir ruha sahip olmak zorunda değiliz, kendimizi olduğumuz gibi kabul etmeliyiz ve doğru yöntemle kendimizle ilgilenirsek kusurluluğun mükemmelliğine sahip olabiliriz, zaten bu felsefeye göre amaç; kırığı onarmak değil, nesnenin gerçek değerini ortaya çıkarmaktır. Bizi biz yapan yaşadıklarımızdır. Olumlu ya da olumsuz her şey karakterimize, hayata bakış açımıza katkıda bulunur, ancak burada önemli olan bunları doğru analiz edebilmek ve kırıkları doğru tamir edebilmektir.

Bu yüzden de isterim ki, hikayenizde sadece kendi sesinizi duyun, kendi değerinizin farkında olun ve kendi değer biriminizi başka birinin belirlemesine asla izin vermeyin, çünkü bu yolculukta yazar sizsiniz ve siz kendi hikayenizin kahramanıdır.

O halde yazının başlığına dönelim yine ve “Hikayenizi Değiştirin, Hayatınızı Değiştirin” diyelim, çünkü hepimiz onu değiştirmeye muktediriz.

BİR FARKINDALIĞIN GÜNCEİ FARKINDA KALMAK!

İnanmak istemediğimiz bir rüyanın içine düştük. Sanki bilim kurgu filmlerinin veya distopik bir hikayenin içerisindeyiz. Kendi telaşının kahramanı olan bizler nasıl da endişeliyiz.

Bireyciliğinin, ben merkeziliğinin ön plana çıktığı çağımızda dünya yine mesajını vermeye başladı biz insanlara: Ekonomik durum, iklim değişiklikleri, küresel ısınma, depremler, hastalıklar... Boşa akan musluğu kapamayı, ihtiyacımız olandan fazlasını tüketmemeyi, o çöpü denize atmamayı ne zaman öğreneceğiz? Ne zaman öğreneceğiz felaketler başımıza gelmeden önce önlem almayı? Ben size söyleyeyim. Bedel ödemededen gerçekten anlayamazmış insan. Ölüm yakınına gelmeden değerlerinin farkına varamazmış.

“Farkındalık” kelimesinin üzerine biraz düşündürmek istiyorum sizi. TDK’ ya göre “farkındalık”; farkına varma durumu olarak tanımlanmış. Bence farkındalık, bir şeyin anlam kazanması ya da sonunda o kafaya dank etme durumu olarak da tanımlanabilir. Kelimenin kökenine indiğimizde İngilizce “mindfulness” den geliyor. Dikkatli farkındalık, bilinçli farkındalık gibi çevirileri var. Düşüncelerimiz durmadan oradan oraya sürüklenirken, bu kelimenin bilinciyle ilerlemek bizim için önemli. Bir düşünün: Kendi adımıza Dünyada olan biteni durdurabilmek için daha fazla başımıza ne gelmesini bekleyeceğiz? Genelde ülkemizde tehlikeli yollarda biri hayatını kaybettiği zaman üst geçit yapmak aklımıza gelir.

Akan musluğu kapatmak susuzluk tehlikesiyle karşı karşıya kaldığımızda düşünülür. Binaların dayanıklılığı onca insan depremden hayatını kaybettikten sonra sorgulanır. İhtiyacımız olandan fazlasını tüketmemek, ellerimizi yıkamayı öğrenmek için başımıza bir virüs gelmesi gerekir.

Yaşananlara bir bakın, bütün o kargaşanın içerisinde nasıl da aniden durdu her şey. İnanamadık o hastalığa, o kadar ölen insana. Hala da inanamıyoruz. Attığımız her adım sadece kendimizin değil başkasının da kaderini belirliyor. Sorumluluk alma vakti geldi. Durmamız gerek artık. Kendimizden başkası önemli değilmiş gibi davranmayı, telefona bakıp dünyayı unutmayı, tüketmek için yaşamayı, sorunlara karşı sorumsuzluğu tercih eden bizler, durdurmalı artık kendini. Vakit farkına varma vaktidir. Farkındalık, yaşadığın şu andır.

Ailemize, sevdiğimizize bile acabalarla sarıldığımız şu günlerde bolca düşünmeliyiz. Acaba dünyanın yarınları için, toplum için, sevdiğimiz için yapabileceğimiz bir şeyler olabilir mi? Dön bir bak kendine. Koy o elini taşın altına. Hepimizin geleceği senin de ellerinde, gör artık.

Hepimiz bu zor günlerden geçerken yeniden öğreneceğiz, farkına varacağız. Maalesef kendiliğimizden değil de hayatımızı kaybetmekle sınıdığımız için farkında olacağız. Kaldır kafanı, farkına var ve sarıl hayatına. Daha öğrenecek, yapacak çok şeyimiz var. Sağlıcakla kalın.

İLK GÜN

Farklı yaş gruplarından karşılaştığım insanlara şunu soruyorum. *“Ne anladın bu hayattan...”* Devamını okumadan önce aynı soruyu size de yöneltiyorum. Aldığım cevapları merak edenler okumaya devam... Doyurucu üzerine düşünmeyi gerektiren cevaplar çok az. Belirttiğim yaşların net bir sınırı yok ama yaklaşık 50’li yaşlarına kadar pek çok kişi *“hiçbir şey”* ya da buna yakın cevaplar veriyor ve ardından güzel günlerin gelecekte olduğuna dair umut var birkaç cümle daha. Mesela öğrencilerden sıkça: Okul bitsin hayatın nasıl yaşandığını cümle alem görecek. Ya da okulu bitenlerden: Abi daha okul yeni bitti bu vakte kadar hep okuduk hele bir atanayım hayat o zaman başlayacak. Atananlardan: Bir evlenelim düzenimizi kuralım ondan sonra başlar. Düzenini kuranlardan: Çoluk çocuk büyüsün başlayacağız hayatımızı yaşamaya. Çocukları büyüyen, okullarını bitirenlerden: Emekli olmadan hayattan bir şey anlamıyor insan, nasipse 2 senem kaldı hayatın tadı ondan sonra çıkacak. Emekli olanlardan: Çoluk çocuğu işe yerleştirip evlendirelim ondan sonra biz de hayata başlayacağız gibi cevaplar alırım sıklıkla. Saydığım süreçlerin hepsini tamamlayanlara sordüğümde ne anladın bu hayattan cevap yine *“hiçbir şey öğlum...”* Hayat bu, hiçbir şey anlamıyor insan. Sonra ekliyor: Ah bir genç olsam hayatı daha farklı yaşardım. Yazının başında değinmiştim. İnsan bir şey anlamıyor 50’li yaşlara kadar ve o yaştan sonra bundan sonra da bir şey anlamayacağını anlıyor. Yani özetle 50’lere kadar güzel günlerin gelecekte olduğu umuduyla yaşıyor insan, sonrasında ise yine cevap aynı fakat güzel günlerin gelecekte olduğu

umudu yavaş yavaş kaybedilmiş. Şimdi aslında hepimizin bildiği ama göz ardı edilen bu gerçeği neden yazdım buraya? Neden istedim okumanızı? Keşfedilmiş kitaları tekrar tekrar keşfetmeyelim diye. İşte netice bu. İsterseniz siz de sorun etrafınıza, alacağınız cevaplar çok da farklı olmaz sanırım. Şunu bir anlayalım; güzel günler gelecekte falan değil. Ya da hayattan bir şeyler anlamak için hiçbir zaman geç kalınmış da değil. Geçmiş geçmişte kaldı. Ne hataları ne boşa geçen zamanları geri sarıp düzeltebiliriz. Gelecek zaten belirsiz. Ne kadar ömrümüz olduğunu bilmiyoruz. Bir süre sonra sevdiklerimizi, işimizi, paramızı, özgürlüğümüzü, sağlığımızı, kaybetmeyeceğimizden de emin değiliz. Bildiğimiz ve değiştirebildiğimiz tek bir an var o da şu an... Nerede olduğumuzun önemi yok, tek yapacağımız telefonumuzu elimizden bırakıp ne varsa ertelediğimiz, ötelediğimiz ama hala yapmak istediğimiz onun için harekete geçmek. Kağıdı kalemi elimize alıp bir listesini yaparak başlayabiliriz mesela. Ama öyle uzun uzadıya listeler değil. Plan yapmaktan yorulup icra etmeye zamanımız kalmazsa anlamı yok. Önce erişilebilir olandan başlayalım göreceksiniz diğerleri onu takip edecek. İsteddiğimiz ne varsa verilir, yeter ki biz ruhumuzu ve bedenimizi buna ikna edip yönlendirelim. Bir de onu gerçekten isteyip istemediğimize karar verelim çünkü istediğimizi sandığımız şeylere sahip olunca aslında isteğimizin o olmadığını anlıyoruz bazen. Haydi hepimiz bugün hayattan bir şeyler anlayalım. Çünkü bugün hayatımızın geri kalanının ilk günü...

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **25 okula ulaşmıştır**. İncelemek için **sosyal medya hesaplarını** ziyaret edebilirsiniz.

Geleceğimiz Kitapta

@geleceğimizkitapta

Değirmen

Değmek ile başladıysa hayat
Nasıl ki arpa değince değirmene
Anlam bulduysa yaşamak ve paylaşmak
Neden korkuyorsun değmekten bir ruha
Kendi değirmeninde döv önce bütün ruhunu
Değirmeninde döv tabularını ve bütün egonu
Döv ki önce ruhun doyursun bu yeni seni
Ve sonra korkma değ değebildiğin kadar ruha

Çilem KILIÇ

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİRPEREST

2019 - Aġustos

Yalnızlık, müziğin bile seni dinlemesidir.

Özdemir ASAF

Zaman sen olmayınca geçmiyor, sen olunca da yetmiyor.

Cemal SÜREYYA

Şu iflas etmiş dünyada, en geçerli para birimi, kendin gibi bir insanla paylaştığın duygulardır.

Pablo NERUDA

Geçmişteki mutluluğu hatırlamak kadar büyük acı yoktur.

Dante

